

שבת דף צא

משנה.

המצניע לזרע ולדוגמא ולרפואה והוציאו בשבת - חייב בכל שהוא
וכל אדם אין חייב עליו אלא כשיעורו.
חזר והכניסו - אינו חייב אלא כשיעורו.

המצניע לזרע ולדוגמא ולרפואה והוציאו בשבת - חייב בכל שהוא

קושי: למה ליה למיתני **המצניע**? ליתני המוציא לזרע ולדוגמא ולרפואה חייב בכל שהוא!
תירוץ: אמר אביי: הכא במאי עסקינן - כגון שהצניעו, ושכח למה הצניעו, והשתא קא מפיק ליה סתמא. מהו דתימא: בטולי בטלה מחשבתו - קא משמע לן: כל העושה - על דעת ראשונה הוא עושה.

קביעה: אמר רב יהודה אמר שמואל: מחייב היה רבי מאיר אף במוציא חטה אחת לזריעה.
קושי: פשיטא, כל שהוא תנן!
תירוץ: מהו דתימא: כל שהוא - לאפוקי מגרורת, ולעולם עד דאיכא כזית - קא משמע לן.

קושי על המשנה לפי אביי: מתקיף לה רב יצחק בריה דרב יהודה: אלא מעתה, חישב להוציא כל ביתו - הכי נמי דלא מיחייב עד דמפיק לכוליה?
תירוץ: התם - בטלה דעתו אצל כל אדם.

וכל אדם אין חייבין עליו אלא כשיעורו.

מתניתין דלא כרבי שמעון בן אלעזר. דתניא, **כלל אמר רבי שמעון בן אלעזר: כל שאינו כשר להצניע, ואין מצניעין כמוהו, והוכשר לזה והצניעו, ובא אחר והוציא - נתחייב זה במחשבתו של זה.**

קביעה: אמר רבא אמר רב נחמן: הוציא כגרורת לאכילה, ונמלך עליה לזריעה, אי נמי, לזריעה ונמלך עליה לאכילה - חייב.
קושי: פשיטא, זיל הכא - איכא שיעורא, וזיל הכא - איכא שיעורא!
תירוץ: מהו דתימא: בעינן עקירה והנחה בחדא מחשבה, והא ליכא - קא משמע לן.

שאלה ארוכה של רבא: הוציא חצי גרורת לזריעה, ותפחה, ונמלך עליה לאכילה מהו?

אם תמצי לומר: התם הוא דמיחייב
דזיל הכא איכא שיעורא,
וזיל הכא איכא שיעורא;
הכא, כיון דבעידנא דאפקה
לא הוה ביה שיעור אכילה - לא מיחייב;

או דילמא: כיון דאילו אישתיק ולא חשיב עליה -
מיחייב אמחשבה דזריעה, השתא נמי מיחייב.

ואם תמצי לומר: כיון דאילו אישתיק ולא חשיב עליה מיחייב אמחשבה דזריעה, השתא נמי מיחייב;
הוציא כגרורת לאכילה וצמקה, ונמלך עליה לזריעה מהו?

הכא ודאי כי אישתיק אמחשבה קמייתא -
לא מיחייב

או דילמא: בתר השתא אזלינן, ומיחייב?

ואם תמצי לומר: בתר השתא אזלינן, ומיחייב; הוציא כגרורת לאכילה, וצמקה וחזרה ותפחה, מהו?

יש דיחוי לענין שבת
או אין דיחוי לענין שבת? - תיקו.

שאלה: בעא מיניה רבא מרב נחמן: זרק כזית תרומה לבית טמא מהו?

למאי?

אי לענין שבת - כגרוגרת בעינן
הסבר השאלה: לעולם לענין שבת, וכגון דאיכא פחות מכביצה אוכלין, והאי משלימו לביצה.

מאי?

מדמצטרף לענין טומאה - מיחייב נמי לענין שבת,
נסיון ללמוד ממקרה אחר: אמר ליה: תניתוה, אבא שאול אומר: שתי הלחם ולחם הפנים שיעורן כגרוגרת.
ואמאי? לימא: מדלענין **יוצא** בכזית, לענין שבת נמי בכזית.
דחייה: הכי השתא! התם - מדאפקיה חוץ לחומת העזרה איפסיל ליה ביוצא, אשבת לא מיחייב עד דמפיק ליה לרשות הרבים. הכא - שבת וטומאה בהדי הדדי קאתיין.

חזר והכניסו אינו חייב אלא כשיעורו.

קושי: פשיטא!

תירוץ: אמר אביי: הכא במאי עסקינן - כגון שזרקו לאוצר ומקומו ניכר.
מהו דתימא: כיון דמקומו ניכר - במילתיה קמיינתא קאי, קא משמע לן: מדזרקה לאוצר - בטולי בטליה.

משנה. **המוציא אוכלין ונתנן על האסקופה, בין שחזר והוציאן, בין שהוציאן אחר - פטור, מפני שלא עשה מלאכתו בבת אחת.**

קופה שהיא מלאה פירות ונתנה על אסקופה החיצונה, אף על פי שרוב פירות מבחוץ - פטור, עד שיוציא את כל הקופה.

האי אסקופה מאי?

אילימא אסקופה רשות הרבים, - פטור?
הא קא מפיק מרשות היחיד לרשות הרבים!
אלא: אסקופה רשות היחיד,
בין שחזר והוציאן בין שהוציאן אחר פטור?
הא קא מפיק מרשות היחיד לרשות הרבים!

אלא: אסקופה כרמלית. והא קא משמע לן: טעמא - דנח בכרמלית, הא לא נח בכרמלית - מיחייב.
מתניתין דלא כבן עזאי, דתניא: **המוציא מחנות לפלטיא דרך סטיו - חייב, ובן עזאי פוטר.**

קופה שהיא מלאה כו'.

תירוץ	קושי מלשון המשנה	אלמא קסבר	המשנה במקרה:	חזקיה
עד שיוציא את כל הקופה, במה דברים אמורים - בקופה מליאה קישואין ודלועין, אבל מליאה חרדל - נעשה כמי שהוציא את כל הקופה, וחייב.	עד שיוציא את כל הקופה טעמא - דכל הקופה, הא כל הפירות - פטור = אגד כלי שמיה אגד	אגד כלי לא שמיה אגד	בקופה מליאה קישואין ודלועין, אבל מליאה חרדל - חייב	
אף על פי שרוב פירות בחוץ, ול רוב פירות בלבד אלא אפילו כל פירות - פטור, עד שיוציא את כל הקופה.	אף על פי שרוב פירות בחוץ, טעמא - דרוב פירות, הא כל פירות אף על גב דאגידא קופה מגואי - חייב = אגד כלי לא שמיה אגד	אגד כלי שמיה אגד	אפילו מליאה חרדל פטור	רבי יוחנן

קושי על חזקיה: מיתיבי: **המוציא קופת הרוכלין ונתנה על אסקופה החיצונה, אף על פי שרוב מינין בחוץ - פטור, עד שיוציא את כל הקופה, קא סלקא דעתך בצררי, קשיא לחזקיה!**
תירוץ: אמר לך חזקיה: הכא במאי עסקינן - באורנסי.

קושי: מתיב רב ביבי בר אביי: **הגונב כיס בשבת - חייב, שכבר נתחייב בגניבה קודם שיבא לידי איסור שבת. היה מגרר ויוצא - פטור, שהרי איסור גניבה ואיסור שבת באין כאחד.** ואי סלקא דעתך אגד כלי שמיה אגד - קדים ליה איסור גניבה לאיסור שבת!
תירוץ: אי דאפקיה דרך פיו - הכי נמי, הכא במאי עסקינן דאפקיה דרך שוליו.